Dosarul nr. **2r-76/26** Judecătoria Edineț (sediul Central)
judecător Toma Alexandru

**D E C I Z I E**
**16 aprilie 2026**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa
Preşedintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Țihonschi, Mariana Sajin

Examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de Apostol Maxim împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04.02.2026, în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Apostol Maxim împotriva lui Neamțu Vadim privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, prin care cererea a fost restituită,-

a c o n s t a t a t:

**Pretenţiile reclamantului:**

La data de 10 iulie 2025, Apostol Maxim a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Neamțu Vadim privind încasarea datoriei în mărime de 70 000,00 euro și dobânzii de întârziere în sumă de 29 017,26 euro.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 iulie 2025, în temeiul art. 167 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a dispus de a respinge cererea reclamantului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat; a nu da curs cererii de chemare în judecată, explicându-i potențialului reclamant despre necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de chemare în judecată prin achitarea taxei de stat în mărime totală de 41 649,49 (patruzeci și una mii șase sute patruzeci și nouă, 49) lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei acordându-i pentru aceasta termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe prezenta încheiere.

**Poziţia instanţei de fond:**

Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04.02.2026, cererea de chemare în judecată depusă de Apostol Maxim împotriva lui Neamțu Vadim privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) Cod Procedură Civilă.

**Solicitarea recurentului:**

La data de 27.02.2026, Apostol Maxim a depus cerere de recurs cu privire la casarea încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04.02.2026.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul Apostol Maxim a depus cererea de recurs la 27.02.2026 împotriva încheierii primei instanțe din 04.02.2026, adică în termenul stabilit de lege, or recurentul a recepționat încheierea contestată la data de 13.02.2026 (f.d. 29), potrivit avizului nr. *****.

**Argumentele părţilor:**

În motivarea recursului, recurentul a menționat că cu Încheierea din 20.07.2025 și respectiv cea din 04.02.2026 nu este de-acord, o consideră neîntemeiată și urmează a fi casată, cu restituirea cauzei la etapa examinării cererii privind scutirea taxei de stat.

Susține că nu se eschivează de la achitarea taxei de stat, dar achitarea taxei de stat în prezenta cauză este una anevoioasă în condițiile în care Apostol Maxim nu dispune de mijloace financiare la momentul actual, din cauza situațiilor create ce sunt descrise în cererea de chemare în judecată.

Mai menționează că prin certificatul nr. 216 din 27 mai 2025, eliberat de către Agenția Națională pentru ocuparea forței de muncă, direcția generală ocupare a forței de muncă a municipiului *****, se confirmă că Apostol Maxim, adică reclamantul, se află la evidență cu statut de șomer cu data de 17.03.2025 până în prezent.

Conform art. 20 al Legii 05 din 14-06-2018 cu privire la promovarea ocupării forţei de muncă și asigurarea de șomaj, Șomer este considerată persoana aflată în căutarea unui loc de muncă, care întrunește cumulativ următoarele condiţii: a) are vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta stabilită pentru obținerea dreptului la pensie pentru limită de vârstă; b) este aptă pentru prestarea unei munci; c) nu are un loc de muncă; d) nu studiază la o formă de învățământ cu frecvență; e) caută activ un loc de muncă atât în mod individual, cât și prin intermediul subdiviziunii teritoriale și este disponibilă să înceapă activitatea de muncă; f) este înregistrată cu statut de șomer la subdiviziunea teritorială.

Din condițiile acestui articol, constată că reclamantul nu are surse suficiente de venit, nu are un loc de muncă și este în căutarea activă a acestuia, fapt care se constată imposibilitatea acesteia de a achita taxa de stat.

Lipsa unui venit constant face dificilă suportarea costurilor suplimentare, precum plata taxei de stat. Scutirea ajută la diminuarea poverii financiare asupra persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Prin certificatul emis de către Serviciul Cadastral teritorial Chișinău, s-a confirmat că Apostol Maxim nu deține cu drept de proprietate nici un bun imobil, și nici afaceri nu deține.

La fel, prin extrasul de cont al persoanei, se confirmă că nu deține nici un venit, fapt confirmat și prin certificatul eliberat de către Serviciul Fiscal de Stat, și nici nu beneficiază de prestatii sociale prin intermediul sistemului public de asigurări.

Scutirea de la plata taxei de stat asigură accesul egal la sistemul judiciar pentru toate persoanele, indiferent de situația lor financiară. Este important ca drepturile și interesele legitime ale cetățenilor să fie protejate fără impedimente financiare.

Relevă că situația financiară este una „foarte” precară, reclamantul la momentul actual nu deține nici un bun imobil, nici o sursă de venit, iar pârâtul nu își execută obligațiile, dacă ar fi restituit măcar parțial datoria achitată consider că aș fi în stare să achit taxa de stat.

Reieșind din prevederile art. 20 alin. (1) din Constituția RM, precum şi art. 5 alin. (1) din CPC care prevăd că orice persoană are dreptul la satisfacerea efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile şi interesele sale legitime, cu scopul realizării efective a dreptului de acces liber la justiție, și nu în ultimul rând din esenţa practicii Colegiului economic, dreptul persoanei privind accesul liber la justiţie este unul fundamental şi el nu poate fi îngrădit prin soluţionarea necorespunzătoare a cererilor privind amânarea, eşalonarea sau scutirea de la plata taxei de stat. Or, faptul dat poate duce la încălcarea dreptului la un proces echitabil

şi, ca consecinţă poate servi temei pentru condamnarea statului nostru la CEDO.

Scutirea de la plata taxei de stat pentru reclamantul Apostol Maxim este necesară și justificată pentru a asigura accesul echitabil la justiție și pentru a ține cont de situația lui financiară actuală.

Menționează că are și doi copii minori la întreținere, fapt care face și mai anevoios achitarea taxei de stat în condițiile actuale.

Consideră că instanța neîntemeiat a respins cererea privind scutirea de la taxa de stat, prin neexaminarea corespunzătoare a tuturor probelor indicate și anexate, astfel, consideră că recurentul urma să fie scutit de la plata taxei de stat integral.

**Aprecierea instanţei de recurs:**

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

Analizând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil şi de contencios administrativ consideră că recursul este neîntemeiat şi urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la data de 10 iulie 2025, Apostol Maxim a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Neamțu Vadim privind încasarea datoriei în mărime de 70 000,00 euro și dobânzii de întârziere în sumă de 29 017,26 euro.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 30 iulie 2025, în temeiul art. 167 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a dispus de a respinge cererea reclamantului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat; a nu da curs cererii de chemare în judecată, explicându-i potențialului reclamant despre necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de chemare în judecată prin achitarea taxei de stat în mărime totală de 41 649,49 (patruzeci și una mii șase sute patruzeci și nouă, 49) lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei acordându-i pentru aceasta termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe prezenta încheiere.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04.02.2026, cererea de chemare în judecată depusă de Apostol Maxim împotriva lui Neamțu Vadim privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere a fost restituită în temeiul art. 171 alin. (2) Cod Procedură Civilă.

La data de 27.02.2026, Apostol Maxim a depus cerere de recurs cu privire la casarea încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04.02.2026.

În conformitate cu art. 168 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art. 171 alin. (1).

Potrivit art. 171 alin. (1) Cod Procedură Civilă RM, După ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit. a), b), c) şi e),

judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art.167 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează: dovada de plată a taxei de stat și/sau a taxei de timbru.

Potrivit art. 171 alin. (2) Cod Procedură Civilă, Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Conform art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, În funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanţa judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei.

Colegiul Civil constată că specific cererii depuse de către Apostol Maxim privind scutirea de la plata taxei de stat, este faptul că ultimul urmează să probeze circumstanțele care justifică solicitarea, cu anexarea actelor confirmative în acest sens.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că dreptul de acces la un tribunal urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară şi concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție şi proporționalitatea unei astfel de restricții.

Astfel, apelantul în vederea scutirii de la plata taxei de stat și timbru n-a anexat și confirmat veniturile sale la momentul depunerii cererii de chemare în judecată sau careva alte acte ce ar demonstra imposibilitatea achitării sau că plata taxei de stat/timbru impusă va fi una împovărătoare pentru acesta.

Mai mult, faptul că reclamantul este șomer, nu deține cu drept de proprietate nici un bun imobil, și nici afaceri nu deține și faptul că are la întreținere copii minori nu probează în mod automat mărimea sau inexistența veniturilor sale.

În acest caz, instanța de recurs consideră că reclamantul s-a limitat doar la mențiunea privind scutirea de la plata taxei de stat cu indicarea argumentelor/temeiurilor generale limitate doar la afirmații verbale cu interpretarea Legii nr. 05 din 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forţei de muncă și asigurarea de șomaj după propriile convingeri, or în acest sens, Colegiul remarcă repetat faptul că statutul de șomer nu demonstrează din oficiu dificultatea financiară la care face trimitere recurentul.

Instanța reține că obligația de achitare a taxei de stat urmărește un scop legitim, și anume asigurarea bunei administrări a justiției, precum și prevenirea introducerii unor cereri vădit neîntemeiate. În același timp, cuantumul taxei nu apare ca fiind disproporționat în raport cu valoarea pretențiilor deduse judecății, reclamantul solicitând încasarea unei sume considerabile, exprimată în zeci de mii de euro.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că temeiuri pentru scutirea reclamantului de plata taxei de stat nu au fost constatate, dat fiind lipsa probatoriului alăturat în acest sens, iar instanța de fond just a concluzionat că certificatului cu nr. 216 din 27 mai 2025 eliberat de către Agenția Națională pentru ocuparea forței de muncă, prin care se confirmă că ultimul se află la evidență cu statut șomer începând cu data de 17 martie 2025 nu atestă și nu denotă lipsa mijloacelor financiare şi nu confirmă situaţia financiară reală a reclamantului Apostol Maxim.

Colegiul civil reține că soluția instanței de fond de restituire este una corectă, or în termenul stabilit, reclamantul Apostol Maxim nu a îndeplinit cerinţele enumerate în încheierea judecătorului prin care a fost obligat să prezinte dovada achitării taxei de stat, potrivit normelor legale în vigoare, cererea de scutire fiind neîntemeiată.

Mai mult, impunerea obligației de a prezenta dovada achitării taxei de stat în mărimea prevăzută de legislația în vigoare nu poate fi calificată drept o îngrădire a dreptului de acces la justiție.

Dreptul de acces liber la justiție, consacrat de Articolul 20 din Constituția Republicii Moldova și de Articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului din cadrul Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nu are un caracter absolut, ci poate fi supus anumitor condiționări procedurale stabilite de legiuitor.

În acest sens, stabilirea unor cerințe procedurale privind prezentarea actelor justificative sau a altor mijloace de probă constituie o manifestare a prerogativei legiuitorului de a reglementa cadrul procesual în care se realizează actul de justiție. Astfel de cerințe nu reprezintă o ingerință arbitrară în exercitarea dreptului de acces la instanță, ci urmăresc asigurarea bunei administrări a justiției și garantarea caracterului echitabil al procedurii.

Mai mult, în cadrul unui proces civil, sarcina probei revine, în principiu, părții care invocă un anumit fapt juridic în susținerea pretențiilor sale. Prin urmare, obligația reclamantului de a prezenta dovada achitării taxei de stat în mărimea prevăzută de lege nu constituie o limitare a dreptului de acces la justiție, ci o consecință firească a regulilor procesuale care guvernează demonstrarea faptelor invocate în coraport cu solicitarea reclamantului de scutire de la plata taxei de stat.

În consecință, solicitarea instanței privind prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărimea prevăzută de legislația în vigoare nu reprezintă un moft sau o exigență discreționară a judecătorului, ci expresia aplicării normelor procedurale instituite de legiuitor, menite să asigure verificarea efectivă a pretențiilor deduse judecății și desfășurarea unui proces echitabil.

Totodată, Colegiul reține că pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-şi ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătoresc emis, dacă prin acesta destinatarului i-a fost fixat un termen-limită (termen de perimare) pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru cererea de chemare în judecată sau cererea de apel motivat, astfel încât acesta urmează să se conformeze cerințelor în discuție până la data stabilită, să prezinte actele enunțate, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (posta electronica, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (la instanța de judecată) cel târziu la momentul stabilit în

prealabil de către instanță. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Conform prevederilor art.10 alin. (1)-(3) CPC RM sancţiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum şi în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. (2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. (3) Sancţiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanţei judecătoreşti, ale participanţilor la proces, cât şi ale persoanelor legate de activitatea acestora şi, în funcţie de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligaţia de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătoreşti, în alte măsuri prevăzute de lege.

Or, potrivit dispozițiilor art.art.14, 16 CPC în lumina interpretărilor date de CtEDO principiului preeminenței dreptului, actele de dispoziție judecătorească, în speță, încheierea judecătorească potrivit căreia s-a instituit termen de prezentare a actelor relevante întru demonstrarea dreptului de proprietate asupra bunurilor în baza uzucapiunii, sunt obligatorii atât pentru participanții la proces, cât şi instanței de judecată, care a emis actul în cauză, obligație care se regăsește şi în principiile fundamentale a procedurii civile, art.9, 26 CPC, neexecutarea căreia afectează atât aparențele de imparțialitatea obiectivă a instanței, cât şi cele de echitate a procesului judiciar.

În acest caz, exonerarea arbitrară a apelantului de sancțiuni procedurale stabilite de prevederile legale citate, în sensul prevederilor art.10 CPC, afectează exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 a Convenției, potrivit cărora instanța de judecată are obligația de a asigura aparențele de imparțialitate şi de a nu admite acte de intervenție arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părţi, având obligația concretizată şi de jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție şi legi, or, instanțele de judecată nefiind o excepție în acest sens.(HCC nr.2 din 19.01.1998, M.O. nr.12-13/8 din 19.02.1998).

În circumstanțele speței, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul exonerării apelantului de sancțiunile procedurale va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Or, imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor „consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Astfel, certitudinea legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelantului, cât şi ale intimatului, motiv din care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite a efectelor legale.

Actele anexate nu permit instanței formarea unei convingeri ferme asupra inexistenței mijloacelor financiare, în lipsa unor informații complete privind veniturile realizate, rulajele conturilor bancare, eventualele surse indirecte de venit sau cheltuielile curente ale reclamantului.

Așadar, deoarece în termenul acordat, reclamantul ***** nu a prezentat instanței achitarea taxei de stat în mărime totală de 41 649,49 (patruzeci și una mii șase sute patruzeci și nouă, 49) lei, instanța de fond corect a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de cererea de chemare în judecată depusă de Apostol Maxim împotriva lui Neamțu Vadim privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Astfel, având în vedere cele expuse mai sus, colegiul civil ajunge la concluzia că încheierile Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 30.07.2025 și 04.02.2026 sunt întemeiate şi urmează a fi menținute, argumentele recursului fiind neîntemeiate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord,-

Decide:

Recursul declarat de Apostol Maxim se respinge.

Încheierile Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04.02.2026, în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de Apostol Maxim împotriva lui Neamțu Vadim privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere se menține.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului
Judecător Stanislav Grosu

judecătorii Alina Țihonschi Mariana Sajin